

Vastgesteld verslag

Betreft

Nationaal Beraad Digitale Overheid

Vergaderdatum en -tijd

2 februari 2016, 15.00-17.00

Deelnemers

Bas Eenhoorn (Digicommissaris, voorzitter), Hans van der Stelt (Bureau Digicommissaris), Bianca Rouwenhorst (Bureau Digicommissaris), Rog er van Lier (Bureau Digicommissaris), Andr e van der Zande (VWS), Arjan Dikmans als vervanger van Bernard ter Haar (SZW), Helmer Vossers als vervanger van Hanneke Schuiling (Fin), Bertholt Leeftink (EZ), Peter Heij (I&M), Ronald van Roeden (BZ), Simone Roos (BZK), Maarten Tossings (Def), Gerdine Keijzer (Klein Lef), Ronald Barendse (Manifestgroep), Hans Blokpoel (Manifestgroep), Albert Vermu e (UvW), Henry Meijdam (IPO) en Dorien van den Berg (Bureau Digicommissaris/verslag)

Afwezige deelnemers

Nicole Stolk (V&J), Marjan Hammersma (OCW), Michiel Boots (AZ), Jantine Kriens (VNG), Cees Oudshoorn (VNO/NCW)

Contactpersoon

Dorien van den Berg
dorien.berg@digicommissaris.nl

Datum

02-02-2016

Kenmerk

Bijlagen

-

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering. De Digicommissaris gaat in op het belang om goed te kijken naar de relatie tussen de digitale overheid en burgers en bedrijven. Hij refereert aan een ontmoeting die hij eerder op de dag had met de ambassadeur van België in Nederland. In België is er een minister voor de digitale overheid. Het is interessant te kijken naar wat hen dat heeft gebracht en wat Nederland daarvan zou kunnen leren, bijvoorbeeld bij voorbereiding van een nieuw kabinet. Tot slot deelt de Digicommissaris mede dat hij –conform zijn opdracht van het kabinet- voornemens is dit jaar de Tweede Kamer te informeren over de voortgang van de GDI. De Digicommissaris zal dat in afstemming met het Nationaal Beraad doen.

2. Conceptverslag 18 januari 2016

Simone Roos mist in het conceptverslag van 18 januari jl. het voorbehoud dat zij vanuit haar ambtelijke positie heeft gemaakt bij het streefbeeld om tot   n politiek verantwoordelijke te komen; zij is van mening dat het aan de politiek is daarover uitspraken te doen. Dit zal wor-

den toegevoegd aan het conceptverslag.
Met deze wijziging wordt het verslag vastgesteld.

3. **Genericiteit Digipoort**

Bij het vrijgeven van gelden uit de Aanvullende Post ten behoeve van de Digipoort voor de onderdelen Supd@x en Maritiem Single Window was verzocht door het Nationaal Beraad op 7 juli 2015 om de genericiteit nader te onderzoeken alvorens de gelden voor 2017 en verder uit de Aanvullende Post vrij te geven. De Regieraad Interconnectiviteit adviseert de gelden vrij te geven, gegeven de conclusie van dit onderzoek dat genoemde diensten generiek zijn.

Het Nationaal Beraad stemt in met voorliggend advies van de Regieraad Interconnectiviteit. Opgemerkt wordt dat sommige voorzieningen weliswaar generiek zijn, maar door een beperkte groep gebruikt worden en dat dit leidt tot hogere complexiteit in discussies over financiën.

4. **Digiprogramma 2016/2017: inhoud en financiën**

De voorzitter stelt voor om de bespreking op te delen en eerst in te gaan op de inhoud van het Digiprogramma en daarna op de financiële besluiten die nog genomen moeten worden.

Digiprogramma: inhoud

De leden van het Nationaal Beraad spreken hun waardering uit voor voorliggend stuk. Verzocht wordt om de volgende zaken nog aan te passen:

- De verwijzing naar BLAU op pagina 12 te verwijderen aangezien op dit moment nog niet zeker is of BLAU een basisregistratie zal worden. Indien BLAU een basisregistratie wordt, zal dit in het Nationaal Beraad worden geagendeerd.
- Een passage toe te voegen op pagina 23 bij het streefbeeld, waaruit blijkt dat het hier gaat om de besturing van de GDI en dat de verschillende overheidsorganisaties hun eigen verantwoordelijkheid houden op het gebied van ICT.
- Op basis van dit Digiprogramma is het noodzakelijk dat de volgorde van afhankelijkheid en onderlinge afhankelijkheid helder wordt gemaakt.
- Een passage toe te voegen over de samenhangende uitvoering en het belang daarvan.

Met verwerking van bovenstaande aanpassingen, stemt het Nationaal Beraad in met doorgeleiding van het Digiprogramma 2016/2017 naar de Ministeriële Commissie, onder de voorwaarde dat programma-onderdelen die niet van financiële dekking worden voorzien uit het Digiprogramma worden gehaald.

Doorbelasting en efficiëntie

Ter bespreking en besluitvorming ligt een notitie voor van een interdepartementale werkgroep Financiën over de wijze waarop invulling gegeven kan worden aan de efficiëntie- en doorbelastingstaakstelling van het kabinet. Simone Roos geeft aan dat Logius bezwaar heeft tegen de voorgestelde efficiëntiemaatregel 2C waarbij er een percentage gekort wordt op alle GDI-voorzieningen die trekken uit de Aanvullende Post indien de overige efficiëntiemaatregelen onvoldoende extra middelen opleveren. Zij geeft aan dat het mogelijk is om dit te laten

gelden ten aanzien van de gehele GDI dus inclusief basisregistraties en standaarden. In de werkgroep is afgesproken dat deze efficiëntiemaatregelen vooralsnog geen betrekking hebben op de basisregistraties en standaarden.

Ten aanzien van doorbelasting blijkt een aantal partijen de veronderstelling te hebben dat in de Ministeriële Commissie is besloten dat doorbelasting alleen betrekking zou mogen hebben op partijen buiten de overheid. De heer Vossers geeft aan dat doorbelasting aan overheidspartijen door een aantal partijen –waaronder het ministerie van Financiën- wordt gezien als het opnieuw toepassen van een verdeelsleutel, terwijl in het Interdepartementaal Overleg van Directeuren Financieel-Economische Zaken de afspraak is gemaakt dat niet opnieuw te doen. De Digicommissaris geeft aan dat de opdracht van het kabinet niet is beperkt tot partijen buiten de overheid. Doorbelasten in deze notitie is gebaseerd op een verdeling van kosten op basis van gebruik/profijt. In de werkgroep Financiën is ervoor gekozen om niet door te belasten naar individuele bedrijven of burgers, maar dit op niveau van departementen te bundelen.

Enkele departementen geven aan bezwaar te hebben tegen de insteek dat zij garant dienen te staan voor het geval doorbelasting aan derden binnen hun sector niet van de grond komt of onvoldoende blijkt te zijn.

Bij enkele partijen zijn er zorgen dat er te weinig draagvlak zal zijn in de Ministeriële Commissie voor het voorstel om door te belasten naar gebruik. Alternatief is om bepaalde activiteiten niet uit te voeren. Echter, ook die weg stuit op bezwaren omdat ieder voorstel daartoe problemen in de publieke dienstverlening met zich meebrengt.

Afgesproken wordt om dit onderwerp voor te leggen aan de Ministeriële Commissie met een heldere redeneerlijn waarbij ook keuzes worden voorgelegd, zoals de vraag of het profijtbeginsel hierin mag meewegen. Ook bezwaren zullen hierin worden meegenomen, zoals het risico dat partijen eigen voorzieningen zullen ontwikkelen als de kosten daarvan opwegen tegen die van het gebruik van de generieke voorziening. Deze notitie zal worden teruggelegd aan het Nationaal Beraad voorafgaand aan agendering in de Ministeriële Commissie.

Dekkingsvoorstel

Hans Blokpoel maakt formeel bezwaar tegen de formulering van beslispunt 3, waar wordt gesproken over het feit dat de kosten volumegroei als gevolg van de Wet EBV worden gedekt door de veroorzaker van de volumegroei. Hij bestrijdt dat er een causale relatie ligt tussen de implementatie van de wet EBV en de kostenontwikkeling van MijnOverheid/berichtenbox.

Op dit moment voeren BZK, Belastingdienst en Economische Zaken overleg over een mogelijk alternatieve opzet berichtenbox. De volgende aspecten worden bekeken:

- 1) Het kostenniveau van de berichtenbox en de oorzaak van deze kosten
- 2) De toekomstbestendigheid van de huidige berichtenbox: welke functionaliteit is noodzakelijk en gewenst?
- 3) Hoe ziet transitie naar een alternatieve opzet eruit en wat betekent dat voor de bestaande voorziening?

Dit gesprek zal binnen drie weken tot een helder beeld moeten leiden ten aanzien van de ambities ten aanzien van de berichtenbox en de huidige financieringsproblematiek. Indien dit leidt tot een voorstel dat impact heeft op andere partijen, zal dit aan het Nationaal Beraad worden voorgelegd in een schriftelijke ronde, dan wel in een extra vergadering.

Simone Roos maakt bezwaar tegen het voorstel om de BSN beheervoorziening aan te merken als "niet generiek en niet urgent" en daarmee niet in aanmerking komend voor de Aanvullende Post. Toegelicht wordt dat de beheervoorziening BSN uiteraard wel generiek en urgent is, maar dat de activiteit waarvoor om additionele middelen uit de Aanvullende Post is verzocht, dit niet is. Het gaat namelijk om een interne bedrijfsvoeringkwestie. De tekst zal in deze lijn worden aangepast. Naar aanleiding van de discussie zal ter verheldering van de feiten nog overleg plaatsvinden tussen Bureau Digicommissaris en BZK.

Het Nationaal Beraad stemt in met:

- het aanwenden van de Aanvullende Post voor Toezicht eIDAS in 2016;
- het terugverwijzen van de overige financiële problematieken uit het Digiprogramma 2016/2017 naar de beleidsverantwoordelijken, ter oplossing binnen de bestaande kaders van Aanvullende Post en begrotingen;
- het vrijgeven van de middelen van de Aanvullende Post 2017 met het goedkeuren van het Digiprogramma.

Herijkte spelregels financiën

Het Nationaal Beraad stemt in met de herijkte spelregels financiën.

Memo eID

Toegezegd is aan de Ministeriële Commissie dat er inzicht zal worden gegeven in het financieel scenario eID. Hiertoe is een financiële werkgroep onder verantwoordelijkheid van BZK ingericht die dit in kaart heeft gebracht. I&M verzoekt BZK om in vervolg ook uitgenodigd te worden voor deze werkgroep.

Er is 23 miljoen euro nodig voor de initiële ontwikkeling van publieke middelen op het hoogste beveiligingsniveau en de voorziene kosten van beheer en het inrichten van het toezicht. Beoogd is dit hierover bij VJN 2016 besluitvorming te hebben. Op dit moment is er nog geen ambtelijk akkoord over gepresenteerde dekkingsvoorstel.

Na enige discussie over de wijze waarop dit nu het beste aan de Ministeriële Commissie kan worden voorgelegd, wordt besloten tot een notitie -op basis van voorliggende memo- waarin de stand van zaken van de pilots wordt geschetst en inzicht wordt gegeven in de benodigde financiering op korte termijn en op welke activiteiten en producten die betrekking heeft. Daarbij wordt aangetekend dat de implementatie- of aansluitkosten voor de overheidsorganisaties, nog niet in beeld zijn. Indien mogelijk zal hier wel een inschatting van worden gemaakt.

In de notitie zullen verder drie keuzes worden uitgewerkt ten aanzien van koers en financiering:

- 1) Inzetten op initiële ontwikkeling van publieke middelen op het hoogste beveiligingsniveau en de voorziene kosten van beheer en het inrichten van het toezicht (ad 23 miljoen) en na evaluatie van de pilots met publieke en private middelen besluiten over vervolgtraject.
- 2) Inzetten op ontwikkeling private middelen en op behoud en noodzakelijke versterking DigiD als publiek middel. Dit impliceert een koerswijziging, aangezien er dan – vooralsnog- geen andere publieke middelen worden ontwikkeld.
- 3) Eerst alle kosten in beeld van alle opties (publiek en privaat), alvorens besluitvorming over een verdeling van de kosten over partijen plaatsvindt.

Afgesproken wordt dat deze notitie zal worden teruggelegd aan het Nationaal Beraad voorafgaand aan agendering in de Ministeriële Commissie.

5. Standaardisatie

Nico Westpalm van Hoorn, voorzitter van het Forum Standaardisatie, geeft een korte toelichting op voorliggende stukken. Hierbij benadrukt hij het belang van informatieveiligheidsstandaarden. De leden van het Nationaal Beraad worden opgeroepen om de adoptie van open standaarden, met name de informatieveiligheidsstandaarden (zijnde: de anti-website-fraude standaarden DNSSEC en TLS, en de anti-email-fraude standaarden DKIM, DMARC en SPF), in de eigen organisatie te bevorderen. De Digicommissaris onderschrijft dit belang.

Ten aanzien van de GDI voorzieningen ligt de verantwoordelijkheid om hierop te sturen bij de eigenaar van de beheerorganisatie.

Verder licht Nico Westpalm van Hoorn toe dat uit de jaarlijkse monitor Open standaardenbeleid een flinke verbetering is te zien van het aantal keer dat is gevraagd om open standaarden in aanbestedingen. Het is zaak die verbetering vol te houden en door te zetten, mede gelet op de Motie Oosenbrug/Gesthuizen ten aanzien van Open Standaarden.

Er is veel waardering van de leden van het Nationaal Beraad voor het zorgvuldige werk van het Forum Standaardisatie en wijze waarop vooraf de consequenties worden gesondeerd. De leden onderschrijven het streven om uiterlijk eind 2017 de informatieveiligheidsstandaarden, daar waar van toepassing, te hebben geïmplementeerd.

Het Nationaal Beraad stemt in met het werkplan Forum Standaardisatie 2016-2017 en met de opname op de pas toe of leg uit lijst van:

- a) Een standaard voor wifi netwerken (WPA2-Enterprise);
- b) Een standaard voor archeologische informatie (SIKB0102), en het toekennen van 'uitstekend beheer' status;
- c) Een nieuwe versie van een standaard voor juridische informatie (BWB) , en het toekennen van uitstekend beheer.

6. Rondvraag

Bertholt Leeftink geeft aan snel toe te willen naar structurele financiering om te voorkomen dat de leden van het Nationaal Beraad elkaar in gijzeling houden ten aanzien van ambities en

financiën. Een kleine groep experts zou hiervoor voorstel kunnen doen. Deze wens wordt breed gedeeld door de leden van het Nationaal Beraad. Afsproken wordt dat het dilemma en een opdrachtformulering voor een dergelijke werkgroep, door de Digicommissaris wordt ingebracht in de Ministeriële Commissie Digitale Overheid.